

Urheiluseurojen reilun kilpailun käsikirja

Suomen
urheilun
eettinen
keskus
SUEK ry

“Pelasin 19-vuotiaana lentopalloa SM-tasolla. Lääkäri määräsi minulle yskänlääkettä sarjaotteluiden aikana. Unohdin mainita lääkärille olevani urheilija. Seuraavassa pelissä olin nimettynä kokoonpanoon, mutta olin edelleen sairaana enkä pelannut pelissä. Pelin jälkeen sain kuulla, että minut oli valittu arvalla dopingtestiin. Silloin se iski: en ollut tarkistanut lääkkeeni sallittavuutta urheilussa. Huomasimme, että yskänlääke oli kielletty.”

Jokaisella urheilutoimijalla on oikeutensa ja vastuunsa eettisten asioiden edistämässä ja reilun urheilun viestinviejänä. **Urheiluseurat ovat tärkeässä roolissa tiedon ja asenteiden välittämisessä sekä ymmärryksen lisäämisessä.** Lisäksi seuroilla on keskeinen rooli puhtaaseen ja reiluun urheiluun kasvatettaessa. Seurat voivat vaikuttaa siihen, millaisia valintoja sen jäsenet tekevät ja millainen arvopohja koko toiminnan ympärille rakentuu.

Urheiluseurat jäsenineen ovat sitoutuneita noudattamaan antidopingsäännöstöä. Antidopingsäännöstö rikkomuksineen koskettaa siis muitakin kuin vain urheilijoita. Tämän Reilun kilpailun seurakäsikirjan tarkoituksena on tarjota urheiluseuroille valmiita toimintamalleja, joiden keinoin antidopingasiat ja kilpailumanipulaation torjunta ovat osa seurojen jokapäiväistä toimintaa. Käsikirjan painopiste on ennaltaehkäisevässä toiminnassa. Tämän pohjalta urheiluseurat voivat suunnitella, kehittää ja arvioida toimintaansa ottaen huomioon niin seuran kuin lajin erityispiirteet.

Olympiakomitea on laatinut yhdessä lajiliittojen kanssa [Urheiluyhteisön vastuullisuusohjelman](#), jota koko urheiluyhteisö on sitoutunut noudattamaan. Vastuullisuusohjelman osa-alueisiin lukeutuvat myös Reilu kilpailu eli antidopingtoiminta ja kilpailumanipulaation torjunta, joista urheilujärjestöt laativat omat ohjelmansa. Järjestöjen tehtävänä on määrittellä SUEKin Reilun kilpailun kriteeristön pohjalta, kuinka antidopingtoimintaa ja kilpailumanipulaation torjuntaa toteutetaan kyseisessä lajiliitossa ja miten seuratoiminta on otettu huomioon. Urheiluseurojen on hyvä tutustua niin urheiluyhteisön vastuullisuusohjelmaan kuin oman lajiliittonsa Reilun kilpailun ohjelmaan. Lisäksi seuratoiminnan laatuohjelma, [Tähtiseuraohjelma](#), sisältää näitä reilun kilpailun asioita.

SUEKin esittely

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:n tehtävänä on edistää vastuullista urheilua yhdessä kumppaneidensa kanssa. Keskeisenä osana tätä tehtävää SUEKille on määrittely erityisiä tehtäviä antidopingtoiminnassa, kilpailumanipulaation torjunnassa ja katsomoturvallisuuden ja -viihtyisyyden edistämässä. SUEK vastaa myös vakavien eettisten rikkomusten tutkinnasta ja kurinpitovaatimusten esittämisestä keskitetyssä kurinpitomenettelyssä. Näiden lisäksi SUEK nostaa ajankohtaisia eettisiä ilmiöitä keskusteluihin ja tuottaa niistä tietoa koko yhteisön tueksi.

Koulutus

Koulutuksen tavoitteena on varmistaa, että kaikilla urheilutoimijoilla on tarvittava ja ajantasainen tieto antidopingasioista ja kilpailumanipulaation torjunnasta sekä valmius tehdä eettisesti kestäviä valintoja urheilussa. Seurassa on hyvä pohtia, kuinka eri kohderyhmien koulutuksesta huolehditaan (urheilija, valmentaja, toimihenkilöt ja luottamusjohto, vanhemmat ja tukihenkilöt). Esimerkiksi urheilijan on tärkeä tutustua antidopingtoimintaan ensisijaisesti koulutuksen kautta eikä kohdata asiaa ensimmäistä kertaa dopingtestissä. SUEKin koulustoiminta keskittyy antidopingtoimintaan ja kilpailumanipulaation torjuntaan. SUEK tarjoaa seurojen käyttöön ilmaisia verkkokoulutuksia sekä materiaaleja.

SUEKin palvelut ja materiaalit:

- [Puhtaasti paras -verkkokoulutus](#)
 - [Reilusti paras -verkkokoulutus](#)
 - [Urheilijaohje ja antidopingopas](#)
 - [SUEKin materiaalipankki](#)
(myös tulostettavia aineistoja)
- Tilaukset koulutukset (maksullisia)

Verkkokoulutukset

SUEK suosittelee seurojen ja sen kohde-ryhmien ensisijaiseksi koulutustyökaluksi verkkokoulutuksia [Puhtaasti Paras](#) sekä [Reilusti Paras](#). Verkkokoulutukset ovat ilmaisia ja saatavilla kolmella eri kielellä (suomi, ruotsi, englanti). Puhtaasti Paras -verkkokoulutus käsittelee antidoping-asioita ja Reilusti Paras -verkkokoulutus kilpailumanipulaation torjuntaa. Verkkokoulutuksia voi käyttää itsenäisessä opiskelussa tai nuoret urheilijat voivat tehdä sen yhdessä ryhmänä valmentajan kanssa keskustellen. Koulutukset sisältävät videoita sekä harjoitus- ja pohdintatehtäviä. Verkkokoulutuksia ei tarvitse suorittaa kerralla, sillä suoritukset tallentuvat järjestelmään. Koulutuksen hyväksytystä suorittamisesta saa diplomin, joka on voimassa koulutuksesta riippuen 2-3 vuotta. Valmentajat voivat pyytää ryhmäläisiään toimittamaan diplomin suorituksen todistamiseksi, ja seura voi vastaavasti kerätä valmentajien ja luottamusjohdon suoritukset.

**PUHTASTI
PARAS** **REILUSTI
PARAS**

Urheilijaohje ja antidopingopas

[Urheilijaohje](#) on arkinkokoinen tietopaketti, joka sisältää keskeistä tietoa antidopingtoiminnasta ja kilpailumanipulaation torjunnasta. Ohjetta voi hyödyntää urheilijoiden, valmentajien ja vanhempien tiedottamisessa, kun urheilija liittyy seuran toimintaan. Lisäksi ohje on helppo jakaa urheilijoille ja lisätä urheiluseuran nettisivuille.

[Antidopingopas](#) sisältää tiivistetysti tietoa antidopingasioista, kuten urheilussa kielletyistä aineista ja menetelmistä, erivapausmenettelystä, ravintolisistä, verkkokoulutuksesta ja ILMO-palvelusta. Opas päivitetään vuosittain ja se sisältää kyseisen vuoden keskeisimmät muutokset.

SUEK tarjoaa lisäksi muita koulutusmateriaaleja opetuskäyttöön. Suurin osa materiaaleista on saatavilla myös englanniksi ja ruotsiksi. Koulutusmateriaaleja päivitetään säännöllisesti. Koulutusmateriaaleja esittäessä tulee varmistaa, että käytössä on aina materiaalin viimeisin versio. Koulutusmateriaalit ovat saatavilla SUEKin nettisivujen [materiaalipankista](#). Urheiluseurat voivat lisäksi tilata SUEKilta maksullisen antidoping- tai kilpailumanipulaatiokoulutuksen.

Viestintä

Hyvä toiminta tarvitsee näkyvyyttä. Tehokkaalla viestinnällä urheiluseura pitää asian esillä, jolloin niin urheilijat kuin muut toimijat eivät unohta antidopingasioita, kilpailumanipulaation torjuntaa eivätkä muita urheilun eettisiä asioita. Kun asiat ovat esillä avoimesti, niistä tulee luonnollinen osa toimintaa ja arvopohjaa. Tällöin vältetään myös valitettavilta vahingoilta esimerkiksi tiedon puutteen vuoksi. Viestintä kertoo myös ulospäin urheiluseuran arvopohjasta ja -valinnoista. Alla on avattu viestinnän eri palveluja ja toimintoja urheiluseuroille..

Viestintäaineistot

SUEK tukee urheiluseuroja viestinnällä ja tuottamalla aineistoja seurojen käyttöön. SUEKin julkaisema aineisto on lähtökohteisesti aina julkista ja käytettävissä ellei toisin mainita. Materiaaleja esittäessä tulee varmistaa, että käytössä on aina viimeisin versio. Hyviä viestintäkanavia ovat muun muassa urheiluseuran nettisivut ja sosiaalisen median kanavat. Näissä paikoissa voi nostaa esille muun muassa SUEKin palveluja: [KAMU-läähakua](#), [ILMO-rikkomusraportointikanavaa](#) ja [verkkokoulutuksia](#) sekä uudelleen julkaista muita SUEKin aineistoja, kuten ajankohtaisia tiedotteita.

KAMU **ILMO**

Postituslistat

SUEKin tiedotuslistan kautta saa ajankohdattaiset uutiset niin SUEKin tehtävistä kuin eettisesti kestävästä urheilukulttuurista suoraan sähköpostiin. Tiedotuslistalle voi liittyä [SUEKin nettisivuilta](#). Listalta voi myös halutessaan poistua.

Viestintäkampanjat

Vuosittain vietetään kansainvälistä Play True -päivää huhtikuussa. Samana päivänä urheiluseura voi nostaa antidopingasiat esille viestinnässään esimerkiksi some-kampanjalla. Puhdas urheilu ja kansallinen kampanja huomioidaan myös kansainvälisesti. Joulukuun 9. päivä on kansainvälinen korruption vastainen päivä. Tällöin urheiluseura voi nostaa kilpailumanipulaation torjunta-asiat esille viestinnässään. SUEK viestii ennakkoon molemmista päivistä lajiliitoille, jotta mahdolliset toimenpiteet ehditään toteuttamaan. Seurat voivat käyttää halutessaan lajiliiton tai SUEKin aineistoja tai tehdä kokonaan omia julkaisuja juhlistamaan reilua kilpailua. SUEKin sometilit ja aihetunnisteet kannattaa liittää mukaan.

Kriisiviestintä

Hyvästä vastuullisesta toiminnasta huolimatta urheiluseuran kannattaa varautua kriiseihin ja niistä viestimiseen. Kriisin esiintyessä urheiluseuran on hyvä noudattaa mahdollista omaa kriisiviestintäsuunnitelmaansa, ottaa tarvittaessa yhteyttä joko omaan lajiliittoonsa sekä SUEKiin. Lisäksi seuran on hyvä ennakoita ja määrittellä, kenen vastuulla kriisiviestiminen on, keitä ryhmään kuuluu ja kuka on mahdollinen kommentoija. Kriisiviestinnässä on hyvä selvittää asiaan vaikuttavat säädökset ennakkoon, jotta mahdollisilta vahingoilta, esimerkiksi ei-julkisten tietojen tiedottamiselta, vältetään. Keskeistä kriisiviestinnässä on hyvä koordinointi ja yhteistyö.

SUEKin viestintäkanavat (nettisivut, Instagram, X, YouTube)

SUEKin nettisivut sisältävät laajasti tietoa niin antidopingtoiminnasta, kilpailumanipulaation torjunnasta, katsomoturvallisuudesta kuin urheilun eettisistä asioista. Nettisivu toimii tietopankkina urheilijoille, heidän tukihenkilöilleen, valmentajille sekä muille asiasta kiinnostuneille.

SUEKin Instagram-tili @puhtaastiparas toimii puhtaan ja reilun urheilun yhteisönä. Käytä julkaistessa #puhtaastiparas ja liitä SUEKin tili @puhtaastiparas.

SUEKin X-tililtä @SUEK_FINCIS löytyy ajankohtaisia julkaisuja sekä keskustelua Reilun kilpailun puolesta.

SUEKin YouTube-kanavalta löytyy videoita antidopingin ja kilpailumanipulaation torjunnan teemoista. Videoita voi hyödyntää koulutuksessa ja viestinnässä.

Linkit

- [SUEKin nettisivut](#)
- [SUEKin Instagram](#)
- [SUEKin X-tili](#)
- [SUEKin YouTube-kanava](#)

Urheilijat toimivat tärkeinä puhtaan ja reilun urheilun viestinviejinä. SUEK suosittelee urheilijoita ja urheiluseuroja jakamaan sosiaalisessa mediassa sisältöä reilun kilpailun puolesta. Urheilijat voivat esimerkiksi jakaa Puhtaasti sekä Reilusti paras -verkkokoulutusten diplomin tai kokemuksensa dopingtestistä. Itse dopingtestissä ei saa kuvata. Urheiluseurat voivat jakaa SUEKin sekä urheilijoiden sisältöjä osoittaakseen tukevansa puhdasta ja reilua urheilua. Liitä julkaisuun #PuhtaastiParas ja/tai #ReilustiParas ja linkit SUEKin tileihin.

Säännöt ja sopimukset

Urheilijat, valmentajat ja muut urheilijan tukihenkilöt ovat velvollisia noudattamaan kansallista antidopingsäännöstöä, lajikohtaisia sääntöjä sekä eri arvokilpailuihin ja kilpailutapahtumiin liittyviä sääntöjä. Urheilijoiden ja muiden tukihenkilöiden velvollisuus on tuntea heitä koskevat säännöt sekä muut tekemänsä sopimukset ja sitoumukset.

Alla on esimerkkikirjauksia, joita urheiluseura voi käyttää tekemisissään sopimuksissa tai kannustaa yhteistyökumppaneita käyttämään kirjauksia. Tärkeää on, että kirjauksissa ovat niin antidopingasiat kuin kilpailumanipulaatioon liittyvät osat.

- *Urheilija/valmentaja/muu tukihenkilö sitoutuu noudattamaan toiminnassaan urheilun eettisiä periaatteita.*
- *Urheilija/valmentaja/muu tukihenkilö sitoutuu noudattamaan Suomen antidopingsäännöstöä ja Kansainvälisen Olympiakomitean sekä lajin kansainvälisen liiton antidopingsäännöstöä ja toimimaan yhteistyössä antidopingorganisaatioiden kanssa dopingrikkomusten selvittämisessä.*
- *Urheilija/valmentaja/muu tukihenkilö sitoutuu myös olemaan osallistumatta minkäänlaiseen urheilukilpailujen manipulaatioon. Mikäli urheilija/valmentaja/muu tukihenkilö epäilee tai havaitsee urheilukilpailujen manipulointia joko itselle ehdotettuna tai muutoin, hän sitoutuu ilmoittamaan siitä välittömästi työnantajalle ja Suomen urheilun eettinen keskus SUEKille.*
- *Urheilija/valmentaja/muu tukihenkilö sitoutuu olemaan lyömättä vetoa läheisistä kohteista sekä jakamatta sisäpiiritietoa ulkopuolisille.*

Sopimusten sijaan seurat voivat tarvittaessa tehdä toimijoidensa kanssa Reilun kilpailun -sitoumukset (katso liite 1). Näitä toimijoita ovat esimerkiksi valmentajat, huoltajat, seurajohtoon kuuluvat henkilöt, seuran lääkintähenkilöstö, muut joukkueen kanssa kiinteästi tekemisissä olevat henkilöt ja tuomaristo, jotka eivät ole urheiluseuran jäseniä. Tällöin seura pystyy helposti varmistamaan, että kaikki heidän toimijansa ovat voimassa olevien säännösten piirissä.

Kielletyt aineet ja menetelmät urheilussa ja erivapaus

Urheilija on aina itse vastuussa siitä, mitä hänen elimistöstään löytyy dopingtestissä. **Urheiluseuran tehtävänä on varmistaa, että urheilijat tukihenkilöineen tietävät, mistä ajantasainen tieto kielletyistä aineista ja menetelmistä urheilussa löytyy.** [KAMU-läakehausta](#) tulee tarkistaa käytettyjen läakevalmisteiden ja menetelmien sallittavuus urheilussa. KAMU löytyy osoitteesta suek.fi sekä maksuttomana mobiilisovelluksena suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Haku koskee vain Suomesta saatavia resepti- ja itsehoitoläakevalmisteita.

Ravintolisät ovat elintarvikkeita, joiden tarkoituksena on täydentää terveen ihmisen ruokavaliota. SUEK ei ylläpidä ravintolisistä luetteloa, jossa ne olisi luokiteltu joko kielletyiksi tai sallituiksi. Urheilijan tulee itse tarkistaa kiellettyjen aineiden luettelosta, onko ravintolisän tuoteselosteessa mainittu kiellettyjä aineita. Joskus ravintolisät saattavat sisältää kiellettyjä aineita, vaikka niitä ei olisi mainittu tuoteselosteessa. Urheilijan tuleekin vakavasti pohtia ravintolisien käyttöä.

Erivapauskäytäntö on tarkoitettu urheilijoille, joilla on jokin sairaus, joka vaatii kiellettyjä määrättyjen aineiden tai menetelmien käyttöä. Kielletyille aineille on mahdollista saada kirjallisesta hakemuksesta erivapaus, jos lääkitykselle on olemassa tarvittavat perusteet. Kansallisen ja kansainvälisen tason urheilijoita koskevat erilaiset menettelytavat. SUEKin [lajikohtainen tasomääritys](#) koskee kansallisen tason urheilijoita ja kansallisen tason kilpailuja Suomessa. Se kertoo kunkin lajin kohdalla tason, jonka saavuttaneiden urheilijoiden tulee hakea tarvitsemansa erivapaudet SUEKilta etukäteismenettelyllä iästään riippumatta.

Lääkärin kirjoittama resepti tai lääke-rintodistus ei riitä. Hätätilanteita lukuun ottamatta tasomäärittelyn piiriin kuuluvien urheilijoiden ei tule aloittaa urheilussa kiellettyä lääkitystä tai hoitoa ennen kuin sille on myönnetty erivapaus. Lisätietoja erivapauskäytännöstä löytyy SUEKin ja kansainvälisen sekä kansallisen lajiliiton sivuilta.

Mikäli on mahdollista, että urheilija nousee kesken kauden joko tilapäisesti, esimerkiksi yhden pelin ajaksi, tai vakituisesti tasomäärittelyn piiriin, hänen erivapaushakemuksensa tulee olla käsitelty ennen hänen osallistumistaan ensimmäiseen otteluun. Huom.! Mikäli urheilija nimetään ottelupöytäkirjaan, on hän tasomäärittelyn piirissä, vaikka hän ei pelaisikaan ottelun aikana.

Dopingvalvonta

Dopingvalvonta koskee kaikkia järjestäytyneeseen urheiluun osallistuvia ja siinä noudatetaan Maailman antidopingsäännöstöä sekä kansainvälisiä standardeja. Dopingvalvonnan yksi osa-alue on dopingtestaus, joka tarkoittaa virtsa- ja verinäytteiden keräämistä kilpailuissa ja niiden ulkopuolella.

Urheiluseuran harjoitusvuorolla voidaan suorittaa dopingtestejä. Seuran kannattaa tiedottaa asiasta niin harjoituspaikkojen henkilöstöä kuin valmentajia, jotta testit toteutetaan hyvässä yhteistyössä. Dopingtestiryhmän saapuminen paikalle tapahtuu lähes aina ennalta ilmoittamatta. Testien sujuvaan suorittamiseen tarvitaan aina ulkopuolisilta suljettu testitila. Harjoitusten vastaavalta henkilöltä odotetaan myönteistä suhtautumista dopingvalvontaan, mahdollista testiryhmän avustamista esimerkiksi tilojen tai testiin valittavien urheilijoiden arvonnassa sekä testiin valitun urheilijan avustajana olemista, mikäli urheilija näin haluaa. Dopingtestaus painottuu huippu-urheilijoihin, mutta lajista riippuen myös nuori urheilija voi päästä testiin. Dopingtestauksella ei ole ikärajaa. Alaikäisellä urheilijalla on dopingtestissä erikseen määritellyjä oikeuksia, joista testaaja kertoo testin alussa.

Urheiluseura kilpailun järjestäjänä

Kun seurat järjestävät kansallisia ja kansainvälisiä kilpailuja, tulee ottaa huomioon dopingtestauksen mahdollisuus kilpailujen aikana. Kilpailujen järjestäjä on velvollinen huolehtimaan siitä, että dopingtestejä voidaan suorittaa kilpailuissa sääntöjen mukaan. Testit tehdään pääsääntöisesti aina ennalta ilmoittamatta. Sääntöjen mukaisen dopingtestauksen suorittamiseksi tarvitaan asianmukainen testitila vain dopingtestauksen käyttöön, tiedot aikatauluista sekä osallistujista ja mahdollisesti täysi-ikäisiä saattajia avustamaan urheilijoiden kutumisessa dopingtestiin. Lisätietoja testitilan vaatimuksista ja ohjeita kilpailun järjestäjälle SUEKin [nettisivuilta](#).

Arvokilpailuissa toimitaan kansainvälisen lajiliiton sääntöjen mukaan ja testeihin täytyy varautua ennakkoon yhdessä testien toteuttajan kanssa. Kansainvälisiä kilpailuja järjestettäessä urheiluseura voi olla yhteydessä SUEKiin, esimerkiksi tapahtumaan järjestettävän esittelypisteen merkeissä.

Kilpailumanipulaation torjunta

Kilpailumanipulaatiolla tarkoitetaan vilpillistä vaikuttamista ottelun tai kilpailun kulkuun tai lopputulokseen. Kilpailumanipulaatio voidaan jakaa urheilu- ja vedonlyöntiperustaiseen manipulaatioon. Se ilmenee eri lajeissa eri tavoin esimerkiksi kilpailu-, ottelu- tai tulosmanipulaationa. Tavoitteena voi olla esimerkiksi taloudellinen voitto tai halutun tittelin, joukkueen tulevien pelivastustajien tai sarjatason varmistelu. Lisäksi kilpailumanipulaatiota on sisäpiiritiedon, kuten julkaisemattomien kokoonpanotietojen tai terveydentilojen, jakaminen. On tärkeä muistaa, että kilpailumanipulaatio ei koske vain huippu-urheilua, vaan iso osa manipulaatiotapauksista on kohdistunut pienempiin kilpailuihin ja alempiin sarjatasoihin. Kilpailumanipulaatio vaikuttaa kielteisesti sekä urheilun uskottavuuteen, maineeseen että talouteen.

Kilpailumanipulaatiota on haastava tunnistaa. Urheiluseurojen tulee olla tietoisia kilpailumanipulaation uhasta ja torjuntakeinoista, jotta yritykset kyetään havaitsemaan, torjumaan ja sanktioimaan. Urheiluseuran on hyvä tutustua oman [lajiliittonsa kilpailumanipulaation torjuntaohjelmaan](#) (Reilun kilpailun ohjelma). Lisäksi urheiluseuran nettisivuilla on hyvä olla linkki raportointikanavaan ja/tai henkilö mahdollisen kilpailumanipulaatioepäilyn ilmoittamiseen (esimerkiksi linkki SUEKin ILMOon tai seuran Reilun kilpailun yhteyshenkilön tiedot). Tarvittaessa tulee olla yhteydessä SUEKiin.

Sinut voidaan sulkea pois urheilusta tai sinulle voi tulla oikeudellisia seuraamuksia, joten

1. Tunne sinua koskevat säännöt
2. Älä koskaan lyö vetoa omasta tai oman sarjasi pelistä tai kilpailusta. Älä myöskään pyydä muita pelaamaan puolestasi.
3. Tee aina parhaasi
4. Älä koskaan paljasta sisäpiirin tietoa joukkueestasi tai itsestäsi
5. Ilmoita kaikesta epäilyttävästä

Jos sinulle ehdotetaan kilpailumanipulaatiota tai kuulet muiden rikkomuksista:

1. Tunnista tai havaitse tapahtunut kilpailumanipulaatioyrittäminen. Kieltäydy kohteliaasti, mutta päättäväisesti
2. Kerro ehdotuksesta tai mahdollisesta rikkomuksesta lajiliitollesi, pelaajyhdistyksellesi, SUEKille tai halutessasi suoraan poliisille.
3. Säilytä kaikki saamasi tiedot, kuten esimerkiksi sinulle lähetetyt tekstiviestit tai sähköpostit. Voit säilyttää tiedot esimerkiksi kuvakaappausten avulla.

Muut urheilun eettiset asiat

SUEKilla on aktiivinen rooli suomalaista urheiluyhteisöä koskevissa yleisissä eettisissä asioissa. SUEK tuottaa tietoa eettisistä asioista muun muassa erilaisten [tutkimusten ja julkaisusarjansa avulla](#). [Urheilun keskitetyssä kurinpitoväestössä](#) SUEK vastaa vakavien eettisten asioiden tutkinnasta ja kurinpitoväestömuksen esittämisestä kurinpitolautakunnalle. Keskitettyä kurinpitoa hallinnoi Olympiakomitea ja se koskee vain lajeja, jotka ovat keskitettyyn järjestelmään sitoutuneita. Ennen vuotta 2022 tapahtuneita vakavia eettisiä rikkomuksia SUEK voi ottaa tutkittavakseen vain toimeksiantona eli esimerkiksi lajiliiton pyynnöstä.

Ilmoita urheilurikkomuksesta

Jokaisella on oikeus ilmoittaa, jos epäilee doping-, kilpailumanipulaatio-, katsomoturvallisuus- tai muuta urheilun eettistä rikkomusta. [ILMO-palvelussa](#) voit tehdä ilmoituksen nimettömästi tai nimelläsi urheilutoimijan epäeettisestä toiminnasta, esimerkiksi häirinnästä. Ilmoituksesi sisältö käsitellään luottamuksellisesti. Kaikki saatu tieto analysoidaan mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten. Puuttamalla rikkomuksiin autat suojelemaan urheilua sekä turvaamaan tasavertaiset ja turvalliset lähtökohdat kaikille urheilijoille.

Väestöliitto - Et ole yksin

[Et ole yksin](#) on Väestöliiton ja suomalaisen urheiluyhteisölle kohdennetun keskustelutukipalvelun, johon epäasiallisen käytöksen kohteeksi joutunut voi olla yhteydessä ja saada apua. Tukipalveluun on mahdollista ottaa yhteyttä soittamalla tai chattaamalla. Yhteydenoton voi halutessaan tehdä nimettömästi. Et ole yksin -palvelu tarjoaa koulutuksia epäasiallisen käytöksen ennaltaehkäisystä ja siihen puuttumisesta. Lisäksi urheiluseuroille on tuotettu helposti käytettäviä materiaaleja, jotka löytyvät hankkeen [verkkosivustolta](#). Et ole yksin -hankkeen linkki on hyvä lisä seurojen nettisivuille kannustaen tuomaan myös mahdolliset epäkohdat julki.

Reilun kilpailun vastuuhenkilö ja seuranta

Urheiluseuran on hyvä pohtia reilun kilpailun aiheita vuosittain hallituksessa. Toiminnan ja toimenpiteiden suunnittelun lisäksi on tärkeää myös seurata ja arvioida niiden toteutumista. Lisäksi urheiluseuran on hyvä nimetä vastuuhenkilö(t), jotta seurassa tiedetään kuka vastaa suunnitelman toteuttamisesta ja kehen voi olla yhteydessä. Vastuuhenkilöiden tiedot voi tuoda esiin seuran nettisivuilla asiaan liittyvien aineistojen kanssa.

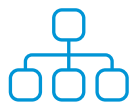
Eri toimijoiden vastuut ja oikeudet

Urheilija: Reiluin keinoin huipulle pyrkivä urheilija kunnioittaa toisia ja yhteisiä sääntöjä sekä vaalii samalla omaa hyvinvointiaan. Urheilijan on tärkeä tuntea häntä koskevat säännöt sekä tekemänsä sopimukset. Urheilijalla on myös monia oikeuksia ja vastuita, jotka hänen on tärkeä tietää. Esimerkiksi urheilijalla on oikeus saada ajankohtaista tietoa ja vastuuta raportoida mahdollisesta epäeettisestä toiminnasta. Lisäksi urheilijan on tärkeä tunnustaa kilpailumanipulaatio omassa lajissaan, ettei syyllisty rikkomukseen tietämättään. Urheilijoita kannustetaan viestimään reilun kilpailun puolesta.

Valmentaja: Valmentajalla on tärkeä rooli reilun kilpailun edistämiseksi. Valmentaja voi osoittaa tukensa urheilijalle ja reilulle kilpailulle suhtautumalla myönteisesti dopingvalvontaan, kilpailumanipulaation torjuntaan sekä muihin urheilun eettisiin asioihin. Valmentajan tulee tuntea häntä ja urheilijaa koskevat säännöt ja varmistaa, että valmennettavalla on tarvittava tieto ja toimintaohjeet. Valmentajan on tärkeä keskustella niin antidoping-, kilpailumanipulaation torjunnan kuin muiden urheilun eettisten asioiden aiheista valmennettavien kanssa. Valmentajalla on vastuu puuttua epäeettiseen toimintaan ja raportoida siitä tarvittaessa eteenpäin.

Toimihenkilöt ja luottamusjohto: Toimihenkilöillä ja luottamusjohdolla on keskeinen tehtävä avoimen ja eettisesti kestävä toimintakulttuurin vahvistamisessa urheiluseurassa. On tärkeää, että heillä on riittävä tietoa päätöksenteon ja toiminnanohjauksen tueksi. Heidän tehtävään on varmistaa, että tarvittava tieto on myös kaikkien muiden seuratoimijoiden saatavilla ja osaaminen näkyy toiminnan eri tasoilla. Luottamusjohdolla ja toimihenkilöillä on vastuu puuttua epäeettiseen toimintaan, tarjota puuttumiseen sopivat kanavat ja raportoida siitä tarvittaessa eteenpäin.

Vanhemmat ja muut urheilijan tukihenkilöt: Arvot ja vastuullisuus omaksutaan kasvatuksen kautta, jolloin vanhempien ja muiden tukihenkilöiden rooli korostuu. On tärkeää, että he tietävät ja ymmärtävät ne asiat, jotka koskevat urheilijaa. Vanhemmat ja tukihenkilöt voivat oppia näistä asioista muun muassa tekemällä SUEKin verkkokoulutukset. Saadun tiedon pohjalta he pystyvät auttamaan urheilijaa ja ohjaamaan hänet tarvittaessa oikean tiedon äärelle. Näin he pystyvät myös tukemaan urheilijaa hänen urheilu-urallaan tekemissään valinnoissaan.

LIITE 1

REILUN KILPAILUN SITOUMUS

Sitoudun noudattamaan toiminnassani urheilun eettisiä periaatteita, Suomen antidoping-säännöstöä ja Kansainvälisen Olympiakomitean sekä lajin kansainvälisen liiton antidoping-säännöstöä ja toimimaan yhteistyössä antidopingorganisaatioiden kanssa dopingrikkomusten selvittämisessä.

Sitoudun myös olemaan osallistumatta minkäänlaiseen urheilukilpailujen manipulaatioon. Mikäli epäilen tai havaitsen urheilukilpailujen manipulointia joko itselle ehdotettuna tai muutoin, sitoudun ilmoittamaan siitä välittömästi

(tähän urheiluseuran nimi)

ja Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry:lle. Sitoudun myös olemaan lyömättä vetoa läheisistä kohteista sekä jakamatta sisäpiiritietoa ulkopuolisille. Läheisinä kohteina pidetään esimerkiksi oman sarjatason otteluita/kilpailuja, oman seuran joukkueiden otteluita/kilpailuja ja oman seuran yhteistyöseurojen otteluita/kilpailuja.

Päiväys, allekirjoitus ja nimenselvennys

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry

info@suek.fi

puh: +358 (0) 9 3481 2020

 suek.fi

 [@puhtaastiparas](https://www.instagram.com/puhtaastiparas)

 [@SUEK_FINCIS](https://twitter.com/SUEK_FINCIS)

 [SUEK_FINCIS](https://www.youtube.com/SUEK_FINCIS)